LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
Teisės akto projekto lydraštis
2026-10-21 Nr. G-10961

LIETUVOS RESPUBLIKOS EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šeimyniškių g. 19-401, 09236 Vilnius, tel. + 370 706 64 845,
el. p. kanc@eimin.lt, http://eimin.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Lietuvos Respublikos Vyriausybei 2026-10- Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO PAKARTOTINIO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ekonomikos ir inovacijų ministerija) pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ pakeitimo“ projektą (dėstoma nauja redakcija) (toliau – Nutarimo projektas), kuris patikslintas atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. rugpjūčio 8 d. išvadoje Nr. NV-2051 nurodytas pastabas.

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Nutarimo projekto tikslas – suderinti nutarimo ir nutarimu tvirtinamo Institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo gairių aprašo (toliau – Aprašas) nuostatas su Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo Nr. VIII-1234 (toliau – Viešojo administravimo įstatymas) nuostatomis, kurios įsigaliojo nuo 2026 m. gegužės 1 d., taip pat atnaujinti nutarimu tvirtinamą Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių subjektų sąrašą (toliau – priežiūrą atliekančių institucijų sąrašas).

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Nutarimo projektu naikinama Lietuvos Respublikos Vyriausybės sudaroma Ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijų atlikimo ekspertų komisija (toliau – Ekspertų komisija). Ši komisija, aktyviai veikusi verslo priežiūros sistemos pertvarkos proceso pradžioje, pastaruosius penkerius metus aktyvios veiklos nebevykdė. Ekspertų komisijos paskirtis – rengti rekomendacijas, metodinės pagalbos priemones institucijoms dėl priežiūros funkcijų vykdymo, užtikrinama kitokiais Ekonomikos ir inovacijų ministerijos inicijuojamais formatais ir priemonėmis: priežiūros institucijų tiksliniais mokymais, gerųjų praktikų pristatymais, pažangos tyrimu, rekomendacijų teikimu ir pan. Siekiant ir toliau vykdyti koordinuotą verslo priežiūros sistemos tobulinimą, esant poreikiui tikslinga tokią darbo grupę, sudaryti Ekonomikos ir inovacijų ministerijoje.

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija išbraukiama iš Nutarimo projekto, kadangi verslo priežiūros politikos formavimas ir šios srities koordinavimas priskirtini Ekonomikos ir inovacijų ministerijos kompetencijai. Be to, atsisakoma Ekspertų komisijos ir metodinių dokumentų tvirtinimo ministrų įsakymais, todėl nebelieka poreikio vykdyti anksčiau teisingumo ministrui pavestų funkcijų: koordinuoti priežiūros funkcijų optimizavimo procesą ir Aprašo įgyvendinimą, tvirtinti Ekspertų komisijos parengtą metodinę medžiagą ir gaires, analizuoti optimizavimo eigą bei rezultatus, taip pat teikti kasmetines ataskaitas Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Nutarimo projektu patikslinamas priežiūrą atliekančių institucijų sąrašas iš jo išbraukiant institucijas, nebeatliekančias ūkio subjektų veiklos priežiūros funkcijų. Viešojo administravimo įstatymo 31 straipsnio 2 dalyje numatomas aiškus pagrindas, kada tam tikras viešo administravimo subjektas priskirtinas ir turėtų būti įtrauktas į priežiūrą atliekančių subjektų sąrašą. Laikoma, kad viešojo administravimo subjektas vykdo priežiūrą, jeigu atlieka ūkio subjektų veiklos patikrinimus.

Vadovaujantis šia nuostata, Nutarimo projektu iš priežiūrą atliekančių institucijų sąrašo siūloma išbraukti Viešųjų pirkimų tarnybą, Lietuvos architektų rūmus, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybą, Užimtumo tarnybą, kurios ūkio subjektų veiklos patikrinimų neatlieka, o daugelis priežiūrą atliekančioms institucijoms taikomų veiklos organizavimo principų ir priemonių (pvz., ūkio subjektų rizikingumo vertinimas, prevencinių-planinių patikrinimų atlikimas, kontrolinių klausimynų naudojimas, deklaracijos dėl pirmus metus veiklą vykdančių ūkio subjektų taikymas ir pan.), strateginis priežiūros veiklos planavimas ir vertinimas negali būti efektyviai pritaikomi organizuojant institucijų veiklą.

Viešųjų pirkimų tarnybos (toliau – VPT) veikla orientuota į pačios valstybės (plačiąją prasme) savikontrolę, siekiant užtikrinti, kad viešojo sektoriaus subjektų ir kitų valstybės bei savivaldybių kontroliuojamų subjektų lėšos, perkant prekes, paslaugas ar darbus bei suteikiant koncesijas, būtų naudojamos racionaliai. Taigi, VPT, prižiūrėdama minėtų subjektų vykdomų prekių, paslaugų ar darbų įsigijimo bei koncesijų suteikimo procedūrų teisėtumą, prisideda tik prie valstybės, savivaldybių biudžetų ir valstybės ar savivaldybių kontroliuojamų subjektų lėšų racionalaus naudojimo užtikrinimo, tačiau jokiu būdu nevykdo verslo subjektų priežiūros. Remiantis Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 d., viešųjų pirkimų vykdymas priskirtinas viešojo administravimo subjekto vidaus administravimo kategorijai. Atsižvelgiant į tai, VPT atlieka ne reikalavimų, nustatytų konkrečios ūkinės veiklos vykdymui, laikymosi, o vienos iš vidaus administravimo veiklų tinkamo procedūrų išpildymo priežiūrą. Valstybės kontrolė 2018 m. kovo 20 d. valstybinio audito ataskaitoje „Ar Lietuvos verslo priežiūros sistema efektyvi“ (4, 12, 13, 20, 28 ir 66 psl.)[1] ir 2020 m. gegužės 12 d. valstybinio audito ataskaitoje „Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų konsolidavimas“ (47 psl.)[2] taip pat yra išdėsčiusi poziciją, jog VPT nepriskirtina verslo priežiūrą atliekančių viešojo administravimo subjektų kategorijai.

Valstybės kontrolė 2018 m. kovo 20 d. valstybinio audito ataskaitoje „Ar Lietuvos verslo priežiūros sistema efektyvi“ nustatė, kad „<...> Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba neturi funkcijos atlikti patikrinimų, todėl jie neatliekami, nuostatuose numatyta, kad institucija atlieka visos viešai skleidžiamos informacijos stebėseną ir asmenų skundų nagrinėjimą“. Pagrindinė Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnybos funkcija yra Visuomenės informavimo įstatymo nustatyta tvarka nagrinėti suinteresuotų asmenų skundus ir pareiškimus dėl visuomenės informavimo priemonėse pažeistos jų garbės ir orumo, dėl jų teisės į privataus gyvenimo apsaugą pažeidimo, dėl jų asmens duomenų tvarkymo pažeidimo visuomenės informavimo priemonėse. Tai yra kvaziteisminė ginčų nagrinėjimo funkcija, o ne sisteminė ex post priežiūra ūkio subjektų veiklos prasme.

Pagal Architektų rūmų įstatymo (toliau – Rūmai) 1 str. 2 d. Rūmų steigimo tikslas – užtikrinti architektūrinės veiklos skaidrumą ir kokybę, rūpintis architektų atestavimo, kvalifikacijos pripažinimo, profesinės kvalifikacijos tobulinimo, profesinės etikos standartų laikymosi klausimais, vykdyti profesinės veiklos stebėseną, atstovauti architektams santykiuose su valstybės ir savivaldos institucijomis, kitais juridiniais ir fiziniais asmenimis nacionaliniu bei tarptautiniu lygiu, dalyvauti ekspertu teismuose ir kitose institucijose architektų profesinės veiklos klausimais, tenkinti ir ginti su architektūra susijusius viešuosius interesus, spręsti kitus susijusius klausimus. Rūmams Architektų rūmų įstatyme nėra suteikti įgaliojimai atlikti ūkio subjektų veiklos patikrinimus.

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai Lietuvos Respublikos švietimo įstatymo Nr. I-1489 7, 8, 9, 10, 11, 14, 16, 19, 20, 21, 23, 29, 36, 38, 39, 41, 43, 44, 46, 49, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 62, 63, 64, 67, 69, 70 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 56^4 straipsniu įstatymo 24 straipsniu Švietimo, mokslo ir sporto ministro įgaliotai institucijai (Nacionalinei švietimo agentūrai) nuo 2023 m. liepos 1 d. suteikti įgaliojimai (o Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai panaikinti) atlikti valstybinę švietimo teikėjų veiklos priežiūrą.

Pagal Lietuvos Respublikos užimtumo įstatymą ir Užimtumo tarnybos nuostatus pagrindinė Užimtumo tarnybos prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos paskirtis yra įgyvendinti užimtumo rėmimo politiką, teikti darbo rinkos paslaugas ir administruoti aktyvios darbo rinkos politikos priemones. Užimtumo tarnybos atliekami patikrinimai nėra savarankiška ūkio

[1] https://www.valstybeskontrole.lt/LT/Product/Download/3604
[2] https://www.valstybeskontrole.lt/LT/Product/Download/3792

subjektų priežiūros funkcija – jie vykdomi tik tais atvejais, kai darbdavys yra sudaręs aktyvios darbo rinkos politikos priemonių įgyvendinimo ir finansavimo sutartį su Užimtumo tarnyba, todėl jų tikslas yra ne bendras teisės aktų laikymosi vertinimas, o sutartinių įsipareigojimų vykdymo kontrolė.

Užimtumo įstatyme nenumatytos Viešojo administravimo įstatymui būdingos poveikio priemonės – pažeidus sutarties sąlygas taikomos tik finansinio pobūdžio pasekmės, t. y. sutarties nutraukimas ir pareiga grąžinti gautas lėšas. Tai rodo, kad Užimtumo tarnyba vykdo ne reguliacinę ūkio subjektų priežiūrą, o administruoja valstybės paramos teikimą ir kontroliuoja finansavimo sąlygų laikymąsi.

Be to, Užimtumo įstatymas darbdavių veiklos teisėtumo priežiūrą yra aiškiai pavedęs vykdyti Valstybinei darbo inspekcijai, kuri kontroliuoja darbo teisės reikalavimų laikymąsi, nelegalų ir nedeklaruotą darbą bei kitus darbo santykių pažeidimus. Atsižvelgiant į tai, Užimtumo tarnybos vykdoma kontrolė neatitinka Viešojo administravimo įstatyme įtvirtintos ūkio subjektų veiklos priežiūros sampratos, nes yra skirta ne prižiūrėti ūkio subjektų veiklą, o užtikrinti tinkamą aktyvios darbo rinkos politikos priemonių ir valstybės lėšų administravimą.

Nutarimo projektu siūloma papildyti ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų sąrašą šiomis institucijomis:

Priežiūrą atliekanti institucija	**Teisinis pagrindas (įgaliojimas atlikti priežiūrą, patikrinimus)**
Nemokumo administratorių rūmai	Lietuvos Respublikos juridinių asmenų nemokumo įstatymo 142 straipsnio 3 punktas, 6 punktas, 9 punktas.
Lietuvos kino centras prie Kultūros ministerijos	Lietuvos Respublikos kino įstatymo 13 straipsnio 4 dalis.
Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos	Lietuvos Respublikos pinigų plovimo ir teroristų finansavimo prevencijos įstatymo 30 straipsnio 1 dalies 1 punktas.
Lietuvos mediatorių rūmai	Lietuvos Respublikos mediacijos įstatymo 3 straipsnio 6 dalies 3 punktas.
Nacionalinio kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos	Lietuvos Respublikos kibernetinio saugumo įstatymo 26 straipsnio 1 dalis.
Savivaldybių administracijos	Lietuvos Respublikos reklamos įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 3 punktas (išorinės reklamos kontrolė, įskaitant alkoholio ir tabako reklamos draudimo ir ribojimo laikymosi ant išorinės reklamos priemonių kontrolę); Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.83 dalis (Butų ir kitų patalpų savininkų bendrijų valdymo organų, jungtinės veiklos sutartimi įgaliotų asmenų ir bendrojo naudojimo objektų administratorių veiklos priežiūra; Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 21 dalis, Statybos techninis reglamentas STR 1.12.06:2002 „Statinio naudojimo paskirtis ir gyvavimo trukmė“; Statybos techninis reglamentas STR 1.07.03:2017 „Statinių techninės ir naudojimo priežiūros tvarka, naujų nekilnojamojo turto kadastro objektų formavimo tvarka“ (statinių naudojimo priežiūra); Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 8 dalies 4 punktas (kelių darbo vietų aptvėrimo saugumo patikrinimai); Vietos savivaldos įstatymo 6 straipsnio 36 punktas (Savivaldybių tarybų patvirtintų sanitarijos ir higienos reikalavimų kontrolė), Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo 19 straipsnio 9 punktas (triukšmo, kylančio atliekant statybos darbus gyvenamosiose patalpose ir gyvenamosiose teritorijose, kontrolė); Lietuvos

	Respublikos gyvūnų gerovės ir apsaugos įstatymo 3 straipsnio 10 dalies 2 punktas (tvirtina gyvūnų laikymo savivaldybių teritorijų gyvenamosiose vietovėse taisykles ir kontroliuoja, kaip jos įgyvendinamos); Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 12 punktas (valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolė); Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 14 straipsnio 4 dalis (lengvųjų automobilių, kuriais vykdoma keleivių vežimo už atlygį veikla, tikrinimas); Lietuvos Respublikos civilinių pirotechnikos priemonių apyvartos kontrolės įstatymo 22 straipsnio 3 dalis (civilinių pirotechnikos priemonių apyvartą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų laikymosi tikrinimas), Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 12 straipsnio 5 dalies 8 punktas (prižiūri vietinio reikšmingumo lygmens nekilnojamųjų kultūros vertybių tvarkybą ir priežiūrą).
Lietuvos Respublikos odontologų rūmai	Lietuvos Respublikos odontologų rūmų įstatymo 4 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktai.
Lietuvos energetikos agentūra	Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 13[1] straipsnio 1 dalies 7 punktas, Lietuvos Respublikos energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 13 straipsnio 10 punktas; Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 22 straipsnio 29 dalies 7 punktas, 22 straipsnio 9 dalies 5 punktas; Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. spalio 19 d. nutarimas Nr. 1049 „Dėl Reikalavimų asmenims, siekiantiems įgyti bei įgijusiems teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, ir jūrinės teritorijos tyrimų bei kitų veiksmų atlikimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2024 m. kovo 6 d. įsakymas Nr. 1-51 „Dėl asmenų, įgijusių teisę plėtoti ir eksploatuoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias elektrines jūrinėje teritorijoje, prisiimtų įsipareigojimų priežiūros ir vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.
Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija	Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 30 straipsnio 3 dalis, 31 straipsnio 3 punktas, 32 straipsnio 3 dalies 4 punktas.
Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos	Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo 30 straipsnis; Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2024 m. rugpjūčio 28 d. įsakymas Nr. A1-573 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymą“.
Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmai	Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5, 6 punktai.
Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūra	Lietuvos Respublikos informacinės visuomenės paslaugų įstatymo 26 straipsnio 2 ir 3 punktai, 2024 m. rugpjūčio 1 d. įsakymas Nr. 4-423 „Dėl ekonomikos ir inovacijų ministro 2018 m. spalio 1 d. įsakymo Nr. 4-593 „Dėl Informacinės visuomenės plėtros komiteto nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“.

Nutarimo projektu taip pat siūloma patikslinti Aprašo, nustatančio pagrindines priežiūros funkcijų atlikimo nuostatas (Aprašas dėstomas nauja redakcija). Apraše patikslinami priežiūros

funkcijų optimizavimui keliami uždaviniai, atsisakoma perteklinių, aktualumą praradusių verslo priežiūros srities teisinio reguliavimo nuostatų.

Viešojo administravimo įstatymo 36 straipsnis nustato pareigą institucijai, atliekančiai priežiūros funkcijas, vadovautis norminiame administraciniame teisės akte įtvirtintu priežiūrą atliekančio subjekto priežiūros veiklos siekiu (misija), vertinti veiklos patikrinimais sukeliamą naštą ūkio subjektams ir priežiūrai skiriamus išteklius. Šiuo metu galiojančioje keičiamo Aprašo redakcijoje įtvirtinti priežiūros institucijų veiklos vertinimo rodikliai nesudaro prielaidų tinkamai matuoti ir įvertinti nei priežiūros institucijų veiklos, nei visos priežiūros reguliavimo srities efektyvumo ir rezultatyvumo. Didžioji dalis priežiūros veiklos vertinimo rodiklių (pvz., planinių ir neplaninių patikrinimų santykis, kontrolinių klausimynų naudojimas patikrinimų metu, darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo iniciatyvos) yra susijusi su priežiūros institucijos taikomais priežiūros metodais, priemonėmis, tačiau realaus institucijų veiklos poveikio visuomenės vertybių apsaugai, patikrinimais sukeliamos naštos verslui ir priežiūros veiklai skiriamų išteklių, neparodo. Atitinkamai Nutarimo projektu nustatomos bendrosios taisyklės, padėsiančios priežiūros institucijoms tinkamai suformuluoti priežiūros veiklos misiją ar priežiūros siekį. Taip pat Nutarimo projektu siūloma pakeisti priežiūros institucijų veiklos vertinimo rodiklių sistemą ir įtvirtinti naujus 4 tipų priežiūros sistemos vertinimo rodiklius.

Valstybė turi viešąjį interesą – užtikrinti efektyvią priežiūrą, tačiau išlaikyti proporcingą priežiūros institucijų veikla sukeliamą naštą prižiūrimiems verslo subjektams, tam tikslui priežiūros institucijos turėtų stebėti ūkio subjekto veiklos patikrinimais sukeliamą naštą. Valstybės kontrolės 2020 m. gegužės 12 d. valstybinio audito ataskaitoje „Ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių institucijų konsolidavimas“ įvertinta, kad teisės aktuose nenustatyta, kas laikoma priežiūros našta ūkio subjektams, kaip turėtų būti apskaičiuojamas priežiūros naštos dydis, kokie rodikliai turi būti vertinami, siekiant nustatyti pokyčius. Nutarimo projekte nustatomi ūkio subjektų patiriamos patikrinimo naštos apibrėžimas ir jos apskaičiavimo pagrindai.

Apraše naudojamoje planinio ir neplaninio patikrinimo naštos skaičiavimo formulėje patikrinimo laikas (T) dauginamas iš 2, darant prielaidą, kad patikrinime paprastai dalyvauja du ūkio subjekto atstovai. Toks koeficientas pasirinktas remiantis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atliekamų verslo subjektų apklausų dėl priežiūros institucijų veiklos vertinimo duomenimis, kurie rodo, kad dažniausiai patikrinimuose dalyvauja du ūkio subjekto darbuotojai[3].

Taip pat, remiantis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atliekamų verslo subjektų apklausų duomenimis, vidutinė ūkio subjekto pasiruošimo patikrinimui trukmė yra 3 valandos, todėl tais atvejais, kai priežiūrą atliekantis subjektas negali nustatyti konkretaus pasiruošimo laiko, patikrinimo naštos skaičiavimui gali būti taikoma ši vidutinė reikšmė.

Apskaičiuojant patikrinimo naštą priežiūrą atliekantys subjektai turi naudoti Valstybės duomenų agentūros Oficialiosios statistikos portale pateikiamus reguliariai atnaujinamus duomenis apie vidutinės vienos dirbtos valandos darbo sąnaudas (EUR/val.). Duomenys randami: Lietuvos statistikos departamento Oficialiosios statistikos portale „Rodikliai pagal temą“, „Gyventojai ir socialinė statistika“, „Darbo užmokestis ir darbo sąnaudos“, „Darbo sąnaudų indeksas“, „Vienos dirbtos valandos darbo sąnaudos“, „B_TO_S eilutė „Pramonė, statyba ir paslaugos“.

Šiuo metu priežiūros institucijų veiklos vertinimas neretai yra orientuotas į procesinius ar kiekybinius rodiklius, kurie neatskleidžia realaus poveikio teisės normų saugomų vertybių būklei, todėl priežiūra gali tapti formalia ir orientuota į veiklos apimtį, o ne į rizikų ir žalos mažinimo rezultatą. Siekiant, kad būtų sukurtas aiškus ryšys tarp strateginių prioritetų ir vadovo asmeninės atsakomybės, taip užtikrinant personalizuotą atskaitomybę už pasiektą poveikį, Nutarimo projektu siūloma, kad priežiūros institucijos vadovo susitarime dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų ar lūkesčių rašte būtų įtvirtintas bent vienas tikslas, susijęs su saugomų vertybių apsauga, ir atitinkamas pažangos vertinimo rodiklis. Priežiūros institucijos veiklos kryptis iš esmės formuojama vadovybės lygmeniu, todėl tikslų įtvirtinimas vadovo atsakomybės srityje užtikrina aiškų organizacinį prioritetą – orientaciją į realų poveikį saugomoms vertybėms, o ne į formalių procedūrų ar kiekybinių rodiklių vykdymą. Kadangi būtent vadovas turi

[3] Apklausos duomenys prieinami: Apklausos - Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija

strateginę diskreciją nustatyti veiklos prioritetus, keisti procesus ir diegti rizikos valdymo sprendimus, atsakomybės susiejimas su jo lygmeniu atitinka sprendimų galios paskirstymo logiką ir sudaro prielaidas sisteminiams pokyčiams bei nuosekliam pažangos matavimui.

Šiuo metu viešosios priežiūros institucijų veiklos ataskaitos dažnai apsiriboja bendrais veiklos duomenimis, kurie neleidžia išsamiai susipažinti ir įvertinti, ar priežiūros institucijų veikla realiai prisideda prie teisės normų saugomų vertybių apsaugos (misijos, tikslų siekimo), ar proporcingai taikomos priemonės, ar racionaliai naudojami ištekliai ir kaip valdoma administracinė ir patikrinimų našta verslui. 2024 m. Ekonomikos ir inovacijų ministerijos atliktame Švieslentės tyrime pradėta PI metinių veiklos ataskaitų kokybės parametrai, t. y., ar metinėje veiklos ataskaitoje pateikiama analitinė ir į ateitį orientuota informacija apie verslo priežiūros aplinką, rizikas, tendencijas, reguliavimą ir suinteresuotųjų šalių (ūkio subjektų, visuomenės, užsienio institucijų) požiūrius bei praktiką, ar ataskaita pateikiama patraukliai (atitinka bent vieną gerosios praktikos pavyzdį). Atlikus PI interneto svetainėse pateiktos informacijos analizę, nustatyta, kad 17 priežiūros institucijų (39 proc.) metinės veiklos ataskaitos atitinka visus ataskaitų vertinimo kriterijus, t. y, jos ne tik viešinamos, jose pateikiami veiklos vertinimo rodikliai ir jų pasiektos reikšmės, bei apibendrinami pasiekti veiklos rezultatai, svarbiausi atlikti darbai, bet ir pateikiamos rinkos priežiūros tendencijos, ūkio subjektų elgsena, grėsmės saugomoms vertybėms, išsami prižiūrimos srities ir priežiūrinės veiklos analizė, priežiūros institucijos taikomos rizikų mažinimo priemonės.

Nutarimo projektu siūloma, kad ūkio subjektų priežiūrą atliekanti institucija metinėje veiklos ataskaitoje, atsižvelgdama į priežiūros veiklos ypatumus ir aktualius priežiūros veiklos rezultatus, metinėse veiklos ataskaitose teikia struktūruotą informaciją apie rizikos vertinimo rezultatus, prioritetų nustatymą, priežiūros veiklų apimtį ir struktūrą, pažeidimų tendencijas, taikytas prevencines ir poveikio priemones, taip pat apie patikrinimais ūkio subjektams sukeltą naštą.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Naujų (papildomų) Nutarimo projekto įgyvendinimui reikalingų kaštų nenumatoma, nes Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant Viešojo administravimo įstatymą, šiame įstatyme yra nustatyti esminiai ūkio subjektų priežiūros atlikimo reikalavimai, o Nutarimo projektas tik nustato įgyvendinamąsias nuostatas. Aprašo nuostatos esmingai nepakeičia priežiūrą atliekančių subjektų veiklos apimties, o tik patikslina jau egzistuojančių pareigų įgyvendinimo prioritetus ir organizavimą, kylantį iš Viešojo administravimo įstatymo. Priežiūros institucijos jau dabar privalo vykdyti ūkio subjektų veiklos priežiūrą, konsultuoti, planuoti patikrinimus, vertinti riziką ir užtikrinti veiklos skaidrumą. Aprašas tik nustato, kaip šios funkcijos turi būti organizuojamos efektyviau, skaidriau, todėl jis nekeičia veiklos apimties – tik jos atlikimo kokybę. Be to, dauguma Aprašo nuostatų yra organizacinio ir metodinio pobūdžio (pvz., planavimas, duomenų naudojimas, konsultavimo praktikos vienodinimas), todėl jų įgyvendinimas vykdomas naudojant jau turimus žmogiškuosius ir administracinius išteklius. Nenumatoma steigti naujų padalinių, kurti naujų informacinių sistemų ar įvesti naujų funkcinių vienetų. Aprašas remiasi esamomis informacinėmis priemonėmis ir duomenimis. Jame nėra reikalavimo kurti naujas IT sistemas ar reikšmingai modifikuoti esamas, o skatinama naudoti jau turimus sprendimus ir dalintis gerąja praktika tarp institucijų. Tai reiškia, kad papildomos finansinės investicijos nėra būtinos. Apraše įtvirtintos nuostatos orientuotos į administracinės naštos mažinimą ilgalaikėje perspektyvoje (pvz., rizikos vertinimu grįsta priežiūra, konsultavimo prioritetas, patikrinimų optimizavimas). Net jei tam tikri organizaciniai pakeitimai reikalautų minimalių vidinių resursų perskirstymo, jie kompensuojami efektyvesniu priežiūros vykdymu ir mažesnėmis sąnaudomis ateityje.

Tikimės, kad priėmus Nutarimo projektą bus nuosekliai ir vienodai įgyvendinama rizikos vertinimu ir pagalba ūkio subjektui pagrįsta ūkio subjektų priežiūros praktika, geresnė ūkio subjektų veiklos priežiūrą atliekančių subjektų atskaitomybė, didinamas verslo priežiūros efektyvumas, mažinama patikrinimais sukeliama našta, kartu stiprinant viešojo intereso apsaugą.

Priėmus Nutarimą, esant poreikiui, reikės pakeisti priežiūrą atliekančių subjektų nuostatus, juose įtvirtinant priežiūrą atliekančio subjekto misijos (siekio) sampratą atitinkančias nuostatas.

4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektais įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos: (nurodomos programos nuostatos ir punktas ar papunktis, kuriame jos nurodytos).

☒ Projektas neprieštarauja Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas[4] (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos Projekto poveikio vertinimo rezultatų išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas*[5]*, kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai*[6]*; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuoja Aplinkos apsaugos agentūra*[7]).

☒ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektais neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☐ Projektais perkeliamos ir (ar) įgyvendinamos šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos:

7. Notifikavimas[8] **Europos Komisijai** (pažymimas tinkamas variantas).

☒ Projektai nenotifikuotini Europos Komisijai.

☐ Projektai notifikuotini Europos Komisijai (*nurodoma data*).

8. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

☐Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

☒ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus:

Ministerijos ar jų įgaliotos institucijos savo formuojamos ir įgyvendinamos politikos srityse, kuriose ūkio subjektų veiklos priežiūrą atlieka savivaldybių administracijos ar kiti savivaldybių įsteigti juridiniai asmenys, kuriems pavesta vykdyti ūkio subjektų veiklos priežiūrą, turėtų įvertinti, ar visos savivaldybių administracijos yra pasitvirtinusios: patikrinimų atlikimo ir organizavimo taisykles; ūkio subjektų rizikos vertinimo tvarkos aprašus; kontrolinius klausimynus; teisės aktų reikalavimų pažeidimų, laikomų mažareikšmiais atitinkamose ūkio subjektų veiklos srityse, sąrašus arba tokių pažeidimų nustatymo kriterijus; kriterijus, kuriais vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 12 straipsnio 1 dalyje numatytas administracinis nusižengimas laikomas mažai pavojingu.

Nustačius poreikį, ministerijos ar jų įgaliotos institucijos turėtų parengti šių dokumentų pavyzdines formas ar metodines rekomendacijas.

9. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

---

[4] Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

[5] Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17^1 ir 35 punktai.

[6] Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (*ex ante*) vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (*ex ante*) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

[7] https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/

[8] Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

☒ Projektuose naujų sąvokų nėra.

☐ Projektuose vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

10. Kita reikalinga informacija

Projektuose nereglamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

11. Konsultavimasis su visuomene[9] interneto svetainėje epilietis.lrv.lt (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. ... ... d. iki 202.. m. ... ... d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*) (**arba** Projektas viešosioms konsultacijoms paskelbtas (**arba** bus skelbiamas) interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus gali teikti (**arba** galės teikti) visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys ir konsultavimosi trukmė*).

☒ Projekto skelbti viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neplanuojama.

12. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

Nutarimo projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje (TAIS 2026-03-20 Nr. 26-4319). Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Konkurencijos taryba, Lietuvos transporto saugos administracija, Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Radiacinės saugos centras, Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Užimtumo tarnyba prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinė akreditavimo sveikatos priežiūros veiklai tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, Viešųjų pirkimų tarnyba, Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Lietuvos bankas, Lietuvos energetikos agentūra, informavo, kad pastabų ir pasiūlymų neturi. Gavus papildomą informaciją iš Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Finansų ministerijos, Nutarimo projektas papildomai derintas su Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmais. Šios institucijos pastabų Nutarimo projektui neturėjo.

Gauti Aplinkos apsaugos agentūros, Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos antstolių rūmų, Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos, Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos, Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos, Lietuvos advokatūros, Lietuvos kino centro prie Kultūros ministerijos, Lošimų priežiūros tarnybos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Vilniaus miesto savivaldybės administracijos Energetikos skyriaus, Lietuvos vyriausiojo archyvaro tarnybos, Lietuvos mediatorių rūmų, Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Nemokumo administratorių rūmų, Lietuvos notarų rūmų, Narkotikų, tabako ir alkoholio kontrolės departamento, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybos, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Viešosios įstaigos Transporto kompetencijų agentūros, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos, Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos, Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos prie

[9] https://epilietis.lrv.lt/lt/.

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos, Lietuvos Respublikos turto ir verslo vertintojų rūmų pastabos ir pasiūlymai įvertinti, pastabos ir pasiūlymai, į kuriuos neatsižvelgta ar atsižvelgta iš dalies pateikti derinimo pažymoje.

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija, Lietuvos Respublikos energetikos ministerija, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, Lietuvos verslo konfederacija, Lietuvos pramonininkų konfederacija, Lietuvos prekybos, pramonės ir amatų rūmai, Vilniaus pramonės ir verslo asociacija, Lietuvos smulkiojo ir vidutinio verslo taryba, Audito, apskaitos, turto vertinimo ir nemokumo valdymo tarnyba prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Lietuvos bioetikos komitetas, Lietuvos geologijos tarnyba prie Aplinkos ministerijos, Lietuvos metrologijos inspekcija, Lietuvos radijo ir televizijos komisija, Lietuvos Respublikos odontologų rūmai, Nacionalinė švietimo agentūra, Nacionalinio kibernetinio saugumo centras prie Krašto apsaugos ministerijos, Nacionalinis transplantacijos biuras prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Priežiūros institucijų asociacija, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, Valstybės dokumentų technologinės apsaugos tarnyba prie Finansų ministerijos, Viešoji įstaiga „Lietuvos prabavimo rūmai“, Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija, Valstybinė kalbos inspekcija, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos, Viešoji įstaiga „Statybos sektoriaus vystymo agentūra“, Žemės ūkio agentūra prie Žemės ūkio ministerijos, Žuvininkystės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Lietuvos architektų rūmai, Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba, Asociacija Investors' Forum pastabų Įstatymų projektams per nustatytą derinimo terminą nepateikė.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026-08-08 išvadoje Nr. NV-2051 pateiktos pastabos buvo suderintos darbo tvarka su Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe.

13. Projekto rengėjai

Nutarimų projektus parengė Ekonomikos ir inovacijų ministerijos Verslo reguliavimo ir priežiūros politikos grupės (vadovė Justė Bulytė, tel. +370 687 38 390, el. p. juste.bulyte@eimin.lt), vyresnioji patarėja Kristina Kertenė (tel. +370 686 95989, el. p. kristina.kertene@eimin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimo Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“ pakeitimo“ projektas, 11 lapų.
2. Derinimo pažyma, 7 lapai.
3. Institucijų derinimo raštai, 107 lapai.

Ekonomikos ir inovacijų ministras Edvinas Grikšas